УДК 005.334
Пуліна Т.В.[1], Могильна А.В.[2]
[1] д-р екон. наук, проф., НУ «Запорізька політехніка»
[2] студ. гр. ФЕУ-510 НУ «Запорізька політехніка»

УПРАВЛІННЯ СТАРТАП ПРОЕКТАМИ

Стартапи в сучасному світі є ключовими драйверами інновацій та економічного зростання. Однак, багато стартапів зазнають невдач через недооцінку складнощів управління проектами, пов'язаних з їх створенням та розвитком. Управління стартап проектами потребує специфічного підходу, що враховує унікальні виклики та можливості цієї форми підприємництва.

Керування стартап проектами відрізняється від управління проектами в традиційному розумінні через велику ступінь невизначеності, швидкі зміни та обмежені ресурси.

Стартап можна визначити як новостворену компанію або бізнеспідприємство, яке, як правило, характеризується інноваціями, здатністю до зростання та певною мірою невизначеністю. Стартапи часто засновуються підприємцями або групами осіб, які прагнуть вивести на ринок нові продукти, послуги або рішення, з надією на їх масштабування і перетворення на успішний бізнес [3].

Основні особливості стартапів включають:

- Велику ступінь невизначеності: стартапи часто працюють у нестабільному та непередбачуваному середовищі, де ще невідомо, чи прийме ринок їхні продукти чи послуги.
- Швидкі зміни: стартапи повинні бути гнучкими та оперативно адаптуватися до змін у ринкових умовах та вимогах користувачів.
- Обмежені ресурси: стартапи зазвичай мають обмежені фінансові та людські ресурси, тому вони повинні раціонально використовувати свої можливості.
- Високі ризики.

Управління стартап проектами вимагає особливого підходу та врахування різних факторів, які відрізняються від класичного управління проектами. Ключові принципи, які допоможуть забезпечити успішність управління стартап проектами:

1. Гнучкість. Стартапи опиняються у динамічному середовищі, де зміни є нормою. Гнучкість дозволяє швидко реагувати на зміни, переглядати плани та адаптуватися до нових умов.

2. Мінімальний життєвий цикл продукту (MVP). Замість розробки повноцінного продукту або послуги з перших етапів, стартапи часто використовують стратегію MVP, це найпростіша версія продукту, яка надає можливість перевірити свою бізнес-ідею на реальних користувачах і отримати цінні відгуки [3]. Це дозволяє випустити на ринок продукт з мінімальним функціоналом, що задовольняє основні потреби користувачів, і дослідити їх реакцію. Ключові характеристики MVP це простота, раннє залучення клієнтів та ефективне використання ресурсів.

3. Експерименти та валідація ідей. Стартапи використовують методи експериментів та валідації для перевірки гіпотез та ідей перед великими вкладеннями ресурсів. Це допомагає зменшити ризики та збільшити шанси на успіх.

4. Діалог з клієнтами. Надзвичайно важливо підтримувати постійний зв'язок з користувачами та отримувати їх відгуки та пропозиції. Це сприяє оперативному виявленню проблем та потреб користувачів і дозволяє вчасно вносити необхідні зміни у продукт чи послугу.

Ці принципи управління сприяють ефективному керуванню проектами стартапів та максимізують шанси на успіх.

Однак у стартап проектах також дуже важливо приділяти багато уваги управлінню ризиками. Ефективне управління ризиками допомагає зменшити ймовірність негативних наслідків та забезпечити стабільність проекту. Ключові аспекти керування ризиками:

1. Ідентифікація ризиків. Перший крок управління ризиками - це ідентифікація потенційних загроз та можливостей. Це включає в себе аналіз

зовнішнього середовища, внутрішніх процесів та факторів, які можуть вплинути на успішність проекту.

2. Оцінка ризиків. Після ідентифікації ризиків, їх потрібно оцінити з точки зору впливу на проект. Це допомагає визначити, на які ризики слід звернути особливу увагу та розробити стратегії їх управління.

3. Розробка стратегій управління ризиками. Після проведення оцінки ризиків, необхідно розробити конкретні плани дій для кожного з них. Це може включати в себе впровадження запобіжних заходів для зниження ймовірності виникнення ризиків.

4. Моніторинг та контроль ризиків. Управління ризиками - це процес, який вимагає постійного моніторингу та контролю. Команда проекту повинна систематично відстежувати ризики, оцінювати їх стан та вчасно вживати заходів для їх управління.

Управління ризиками є суттєвим аспектом будь-якого стартап проекту, оскільки сприяє зниженню ймовірності негативних наслідків та забезпечує стабільність у процесі розвитку проекту. Врахування ризиків та вчасне прийняття відповідних заходів є ключовими для успішного завершення стартапу.

Враховуючи ці аспекти, можна зробити висновок, що успішне управління стартап проектами вимагає комплексного підходу, який поєднує в собі гнучкість та систематичний контроль результатів та ризиків. Лише завдяки цьому стартапи можуть досягти своєї мети та стати успішними у конкурентному бізнес-середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Грицюк Н., Івашко О., Сак Т. Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022.

2. Райз Е. Стартап без помилок. посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. Київ, 2016.

3. Шевчук О., Бояринова К., Рощина Н. Менеджмент стартап-проектів : навч. посіб. Київ, 2023.